

Aan: Internet Consultatie (<https://www.internetconsultatie.nl/regelingkiescollegenietingezetenen>)
CC: Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Apeldoorn, 12 september 2022

Betreft: Regeling kiescollege niet-ingezetenen

Beste lezer, Geachte minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Als vierde internetconsultatie die aan dit kiescollege wordt gewijd kunnen we een laatste aanvulling niet achterwege laten. Na de grondwetswijziging ([9 oktober 2019](#)), wetswijziging ([8 november 2021](#)) en het besluit ([11 april 2022](#)) kunnen we hopelijk spreken van — qua consultatie — volledig doorlopen procedure en kijken we de toepassing en implementatie van dit vierde kiescollege tegemoet. Het is tijd!

Wat leek te ontbreken was een aangepast model H4, maar daarvoor wordt model Pa11 gebruikt. Wij zijn zeer benieuwd hoe de ondersteuningsverklaringen nu op digitale wijze worden verkregen en hoe de afgifte van de H4 “op papier” is geborgd. Een *datum+handtekening* van de kiezer is komen te vervallen. In onze ogen is het wel wenselijk om een “afdruk” vanuit de methode van authenticatie en explicite wilsverklaring op te nemen. Een afdruk die voldoende verwijst naar de identiteit en de handeling. Zonder deze toevoeging kan het denkbaar zijn dat een derde —bijvoorbeeld een hacker— zich voordoet als ambtenaar, of dat een ambtenaar kwaadschiks een willekeurige geregistreerde kiezer (geautomatiseerd) een verklaring “laat afgeven”. Wij zien graag een tijdige demonstratie van de tool.

Bij de toepassing van het kiesbesluit verwachten wij ook dat de berekening van de stemwaarden breder wordt uitgezet en dat de inbreng van het kiescollege ook meegewogen wordt. In dat wat ter consultatie lag, lijkt dit een omissie.

Wat nog rest is de vraag of het haalbaar is om bij de verkiezingen van 2023 ook dit kiescollege te mogen betrekken. Het kiesbesluit en de bijbehorende modellen dienen al snel definitief te zijn voor de Provinciale Staten, de Waterschappen, de Eilandraden en de drie kiescolleges... Het zou zonde zijn wanneer de niet-ingezetenen van hun beloofde kiesrecht wordt weerhouden omdat de besluitvorming bij de regering en in de Staten-Generaal te wensen overlaat.

Gezien de tijdsnood zou het ook een bijzondere situatie kunnen opleveren wanneer er pas formeel over het gebruik van het kiescollege wordt besloten, terwijl op dat moment de organisatie van de andere verkiezingen al formeel plaatsvinden. Zouden de overige verkiezingen wel als rechtsgeldig gezien mogen worden, wanneer ze haar papierwinkel gestart zijn op modellen zonder de vermelding van dit kiescollege en haar kleine wijzigingen?

Het liefst zou er natuurlijk al in 2021 een definitief besluit hebben gelegen over het kiescollege voor niet-ingezetenen. Dan konden de politieke partijen die wensen deel te nemen, ook op tijd beginnen met hun campagne en evenals de promotie van de permanente registratie van de kiesgerechtigden.

Nu — anno september 2022 — is het kiescollege gedoemd te mislukken. Hoe dan ook, krijgt ze een onrepresentatieve start.

met oprechte groet,

Sent G. Wierda
voorzitter Eerlijke Verkiezingen